

Toelichting

Inleiding

Groen is een levend organisme dat uitbundig kan groeien. Het dynamische tempo van de huidige tijd maakt groen tegelijk kwetsbaar. Voor alle twee geldt dat er een afwegingskader nodig is om keuzes op te baseren en belangen te wegen.

In het Groenbeleidsplan (vastgesteld d.d.30 juni 2021) is een hoofdstuk gewijd aan de bescherming van bomen en overig groen. Het bevat een aantal kaders waarvan is gesteld dat de verdere uitwerking moet resulteren in beleidsregels. Deze hebben als doel handvatten te bieden bij de weging van belangen die een rol spelen bij keuzes voor verwijderen en herplanten van bomen en groen.

De Nadere regels vormen de basis voor beoordeling van een aanvraag omgevingsvergunning (onderdeel vellen van een houtopstand). Het betreft zowel het vellen van een houtopstand als de daaraan eventueel verbonden voorwaarden.

In de Bomenverordening van gemeente Het Hogeland (HHL) is beschreven in welke situatie een Omgevingsvergunning vereist is voor het vellen van een houtopstand en op welke gronden een vergunning kan worden geweigerd. Dit betreft situaties waar de gemeente bevoegd gezag is. De provincie is bevoegd gezag voor handhaving van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Voor gemeentelijke bomen met een stamdoorsnede (diameter) groter dan 25 cm (omtrek circa 79 cm), gemeten op 1.30 meter boven maaiveld en voor niet gemeentelijke bomen met een stamdoorsnede groter dan 35 cm (omtrek circa 110 cm), geldt de bescherming door de omgevingsvergunning. Dit geldt eveneens voor houtopstand, zoals gedefinieerd in artikel 1.3.

Voor deze houtopstand geldt 'niet vellen, tenzij'. Om een aanvraag voor een omgevingsvergunning zo objectief mogelijk te kunnen beoordelen zijn deze Nadere regels voor het bewaren van een houtopstand opgesteld.

Uit de motivering van een verleende omgevingsvergunning moet blijken dat er een zorgvuldige belangenafweging is gemaakt. Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning waarbij de motivering 'overlast' is kan daarbij gebruik gemaakt van een beoordelingsformulier. Op dit beoordelingsformulier komt zowel het belang voor het behoud als het belang voor het verwijderen van de houtopstand via een score naar voren.

Artikel 2

Artikel 2 lid 2 Criterium voor het behoud van de houtopstand (waardering)

- Onderdeel groenstructuur:

Maakt de houtopstand onderdeel uit van een groene hoofd- of nevenstructuur? De houtopstand maakt als element onderdeel uit van de architectonische hoofd- of nevenstructuur in het groen. De basis is een vastgestelde themakaart.

- Leefbaarheid:

Wanneer in de omgeving weinig groen voorkomt, is de waarde voor de leefbaarheid van het aanwezige groen hoger dan wanneer de omgeving vol staat met groen. Verwijderen van dit groen leidt al snel tot saaie grijze woonblokken. De houtopstand levert een bijdrage aan een aangename woonomgeving, bijvoorbeeld doordat hij schaduw biedt, gelegenheid geeft tot spelen en of een

belangrijke rol speelt bij recreatie (park, wandel- en fietsroutes et cetera). In welke mate de houtopstand essentieel is om de omgeving als prettig (leefbaar) te ervaren bepaalt de score: Essentieel voor woonomgeving, gemiddeld belang, of geen belang.

- Ecologische waarde

In feite is bijna iedere houtopstand ecologisch interessant. Het is echter ecologisch waardevol als deze wat extra's toevoegt in het plaatselijke ecosysteem.

Voorbeelden zijn nestelplaatsen voor zeldzame vogels, slaapplaatsen en vliegroutes voor vleermuizen, fourageergelegenheid voor bijzondere fauna, huisvesting van bijzondere flora en rode lijstsoorten, als onderdeel van een Natura 2000 gebied, , ...etc. Als een dergelijke houtopstand wegvalt dan zijn er directe gevolgen en is er geen alternatief.

In welke mate de betreffende houtopstand van ecologisch belang is bepaalt de score: Essentieel, gemiddeld belang, of geen belang.

- Beeldbepalende waarde

Een houtopstand heeft pas beeldbepalende waarde wanneer deze zichtbaar is vanaf openbaar toegankelijke ruimte. De mate van zichtbaarheid bepaalt de score.

- (potentieel) waardevolle houtopstand

In artikel 1 lid 15 en 16 is een definitie opgenomen voor een (potentieel) waardevolle houtopstand. Een houtopstand welke aan de basisvoorwaarden voldoet is (potentieel) waardevol als deze bovendien minimaal aan een van de specifieke omschrijvingen voldoet.

De basisvoorwaarde leeftijd kan door een deskundige bij benadering goed worden bepaald. Een deskundige kan ook het toekomstperspectief van een houtopstand beoordelen. Een houtopstand welke in een onomkeerbaar slechte conditie verkeert zal niet in aanmerking komen als waardevolle houtopstand.

Specifieke voorwaarden:

- onderdeel ecologische infrastructuur;

De houtopstand vormt een wezenlijke schakel tussen natuurgebieden, en of tussen vaste verblijfplaatsen en foerageergebieden. Ze is van belang voor migratie van dieren en planten. Een voorbeeld zijn vliegroutes voor vleermuizen.

- onderdeel karakteristieke boomgroep/laanbeplanting;

Een houtopstand kan karakter geven aan zijn omgeving door bijvoorbeeld een opvallende grootte, verschijningsvorm, snoeivorm, kleur etc. Deze bijzondere waarde kan niet overgenomen worden door een andere houtopstand in de buurt.

- zeldzaam en of gedenkboom;

Een houtopstand is dendrologisch waardevol als de soort in Nederland zeldzaam of zeer zeldzaam is. Het boek 'Nederlandse dendrologie' van dr. B. K. Boom is hiervoor richtinggevend. Houtopstanden die voor gemeente Het Hogeland uniek/zeldzaam zijn, maar volgens dr. B.K. Boom voor Nederland (zeer) algemeen zijn, worden toch als dendrologisch waardevol aangemerkt.

Gedenkboom: boom (ongeacht diameter of leeftijd) welke geplant is ter nagedachtenis aan een gebeurtenis of persoon welke (inter)nationaal, regionaal of lokaal van grote betekenis is.

- cultuurhistorische waarde

- Houtopstanden die kenmerkend zijn voor het historische karakter van een gebied (verhaal, structuur of gebruik) en daarbij de landschappelijke kwaliteit van het onbebouwde en bebouwde gebied verhogen. Het gaat hierbij om bomen die informatie geven over de geschiedenis van hun omgeving.
  - Houtopstanden als onderdeel van Rijks beschermde groenaanleg (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed), een gemeentelijk monument of een beschermd dorpsgezicht.
- bepalend voor de omgeving;
    - De houtopstand vormt een herkenningspunt door zijn bijzondere, opvallende of aansprekende locatie, bijvoorbeeld een solitaire treurwilg op een begraafplaats;
    - De houtopstand is op de plek waar hij staat esthetisch waardevol. Een houtopstand is esthetisch waardevol als deze een bijzondere vorm heeft aangenomen. Bijvoorbeeld meerstammig, zware gesteltakken, of een bijzondere intensieve snoeivorm heeft (bijv. als knot- of leiboom).
    - Houtopstanden op of rondom pleinen, rotondes, kruispunten en andere bomen met een duidelijk markerende functie.

Artikel 2 lid 3 criterium voor 'kwaliteit'

Incidenteel komt het voor dat vanwege de kwaliteit van de houtopstand er een dusdanige situatie is ontstaan dat (spoedig) vellen onvermijdelijk is. In deze gevallen volgt er geen volledige toetsing van de aanvraag om een omgevingsvergunning, maar zal de omgevingsvergunning gelijk worden verleend. Het gaat hierbij om:

Gevaarzetting

Voor een houtopstand met hoge gevaarzetting op een voor publiek toegankelijke plaats zal, ongeacht de waarde, een omgevingsvergunning worden verleend. Het gaat hierbij om een houtopstand die vanwege zijn vorm, verminderde vitaliteit, ziekte, instabiliteit, stormschade e.d. een gevaar voor zijn omgeving is.

Ziekte/aantasting

Een ernstige ziekte dan wel aantasting van een houtopstand kan aanleiding zijn voor het vellen. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld de Kastanjabloedingsziekte (*Pseudomonas syringae*), Watermerkziekte (wilgen), plataanziekte (*Massaria*), Iepziekte (*Ophiostoma ulmi* en *Ophiostoma novo-ulmi*) en Essentakziekte (*Chalara fraxinea*). Veelal is bij dergelijke aantastingen ook sprake van gevaarzetting.

Voor ziekten/plagen die grote economische schade kunnen aanrichten geldt de Europese Fytorichtlijn. Op basis van deze regelgeving kan acuut een houtopstand verwijderd worden. Denk hierbij aan het bestrijden van de Aziatische boktor die grote economische schade kan aanrichten.

Slechte en dode houtopstanden

Deze houtopstanden hebben vrijwel geen betekenis als waarde zoals omschreven in de criteria voor het behoud van een houtopstand. Uitzondering kan zijn dat er sprake is van ecologische waarde zoals bijv. aanwezige nestholtes. In die situatie wordt een omgevingsvergunning verleend met aanvullende voorwaarden.

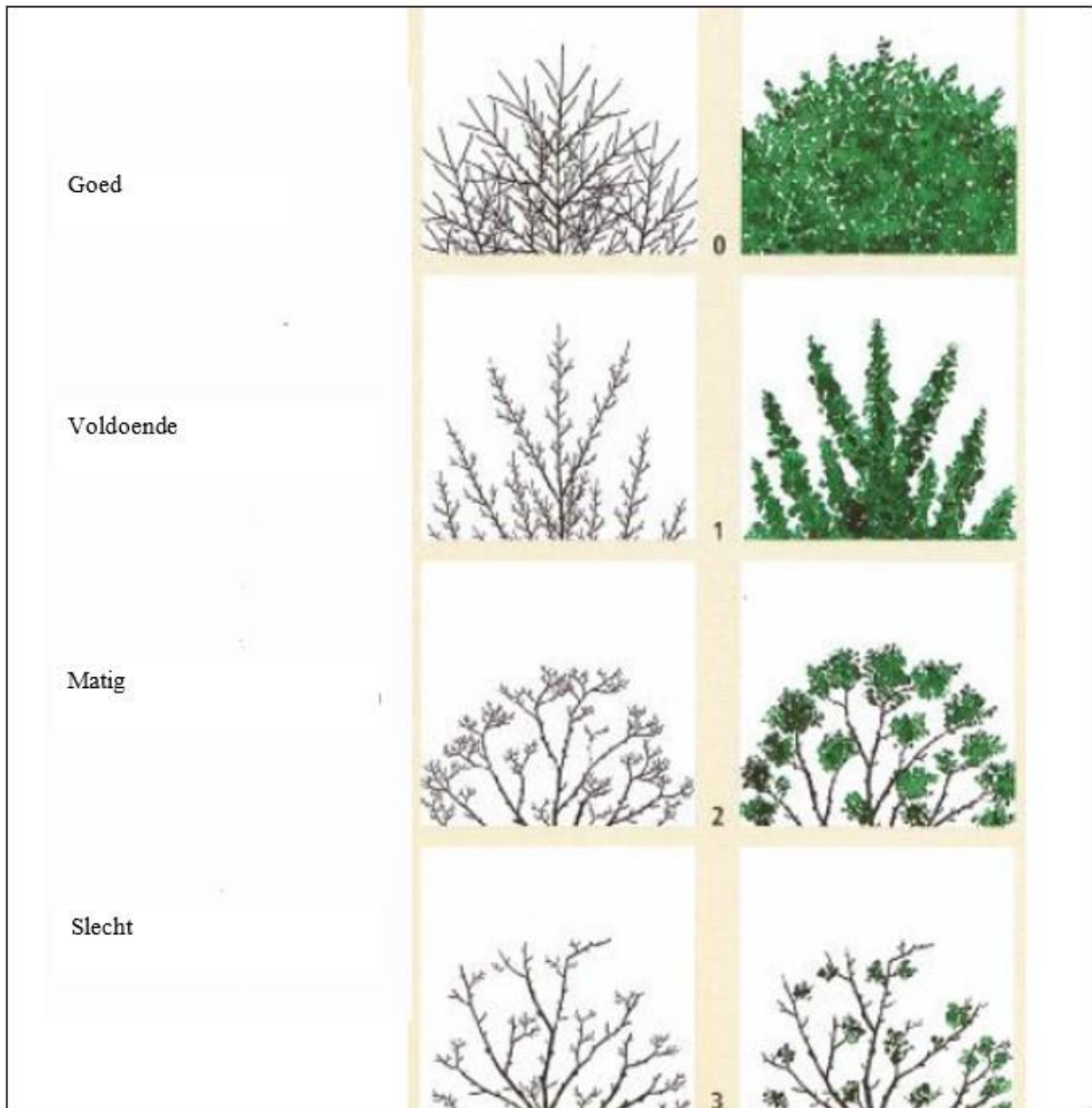
Criterium voor het behoud van de houtopstand (kwaliteit: levensverwachting)

De kwaliteit van een houtopstand is een toetsingsgrond voor het behoud daarvan. Hoe gezonder een houtopstand hoe moeilijker het verkrijgen van een omgevingsvergunning.

De kwaliteit van een houtopstand is objectief vast te stellen via de methode 'Roloff'.

Deze methodiek gaat uit van vier conditieklassen van een houtopstand (kroon): normaal, verminderd, sterk verminderd, zeer slecht.

Zie figuur 1. De linker afbeeldingen geven het winterbeeld van de bovenkant van de kroon van de houtopstand weer. De rechter afbeeldingen het zomerbeeld.

Figuur 1 conditieklassen Pr. Dr. Roloff

Goed (normaal): De conditie is goed. Op middellange termijn (10–15 jaar) worden er geen problemen verwacht. Een houtopstand met een goede conditie heeft een goed ontwikkelde kroon, met een gelijkmatige verdeling van veel fijne twijgen in de buitenkroon. Er is geen of nauwelijks dood hout aanwezig.

Voldoende (verminderd): De conditie is verminderd, maar op de korte termijn (<5 jaar),

worden ten aanzien van de fysiologische toestand van de houtopstand geen problemen verwacht. Houtopstanden met een verminderde conditie hebben een redelijke verdeling van fijne twijgen. Er is weinig dood hout aanwezig.

Matig (sterk verminderd): De conditie is duidelijk verminderd. De fysiologische toestand van de houtopstand is slecht, maar herstel van de houtopstand is eventueel mogelijk. Houtopstanden met een sterk verminderde conditie hebben weinig fijne vertwijging in de buitenkroon. Er kan redelijk veel dood hout in de kroon aanwezig zijn.

Slecht: De conditie en levensverwachting van de houtopstand is minimaal. De mechanische en/of fysiologische toestand is zo slecht dat 'herstel' van de houtopstand niet of nauwelijks mogelijk is.

artikel 2 lid 4

criterium voor het verwijderen van een houtopstand (overlast)

De redenen om een houtopstand te verwijderen kunnen divers zijn. Een groot aantal verzoeken om een omgevingsvergunning wordt ingediend in verband met de overlast die men ervaart. In dit artikellid gaat het om de overlastvormen die objectief te constateren zijn en om deze reden op het beoordelingsformulier terug te vinden zijn.

Overlast door lichtreductie of schaduwwerking

De mate van schaduwwerking of lichtreductie wordt objectief inzichtelijk gemaakt door:

1. de bepaling van de afstand van de houtopstand tot de woning (gerekend vanaf de stam tot de woning);
2. de standplaats van de houtopstand ten opzichte van de woning. Een houtopstand met een standplaats ten noorden/of oosten van de woning geeft minder schaduwoverlast dan een houtopstand op het zuiden of westen;
3. de invloed van het seizoen op de mate van schaduw. Bij schaduwoverlast wordt beoordeeld hoeveel overlast er is. Bij houtopstanden die wintergroen zijn (ondermeer coniferen) of die een zeer dichte takkenstructuur hebben kan er sprake zijn van schaduwoverlast gedurende het gehele jaar;
4. het aantal uren dat er schaduwoverlast per dag is, hierbij is een direct verband met de hoogte van de houtopstand;
5. grootte van de boomkruin ten opzichte van de tuin. Een houtopstand die slechts een klein gedeelte van de tuin bedekt veroorzaakt over het algemeen minder overlast dan een houtopstand die bijna de gehele tuin bedekt.

Overlast door boomwortels

Boomwortels kunnen schade veroorzaken aan verharding, bouwwerken en riolering. Dit hoeft echter niet te betekenen dat hierdoor een houtopstand geveld moet worden. Wortelwerking op particulier terrein: het staat de inwoners vrij om de op hun erf groeiende wortels te verwijderen, zolang de vitaliteit en stabiliteit van de boom niet in gevaar komen.

Vaak zijn er maatregelen mogelijk die ervoor zorgen dat boomwortels geen schade meer veroorzaken. Bijvoorbeeld door het plaatsen van een ondergronds scherm om te voorkomen dat boomwortels bij riolering of verharding kunnen komen. Voor het toepassen van deze maatregel is het wel nodig om de boomwortels op de plek van overlast vakkundig te verwijderen. Deze maatregel is echter niet mogelijk bij dikke boomwortels (dikker dan 5 cm). Het verwijderen van dergelijke boomwortels kan leiden tot instabiliteit van de boom.

Ook herstraten kan een oplossing bieden, waarbij de verharding wordt verhoogd. Op het moment dat de verharding niet meer verhoogd kan worden (bijvoorbeeld vanwege de afwatering of hoogte van de drempel) kan er een reden voor het vellen van een houtopstand zijn.

Overlast door boomwortels is objectief vast te stellen en is daarom opgenomen op het beoordelingsformulier. De overlast en of schade moet door aanvrager omgevingsvergunning aantoonbaar zijn.

artikel 2 lid 5

In dit artikellid volgt een toelichting op de overlastvormen die slechts in uitzonderlijke gevallen aanleiding geven voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Bij deze overlastcategorieën is altijd sprake van maatwerk. Om deze reden wordt geen score verbonden aan deze criteria.

Overlast door vruchten/zaden/bloesem

Overlast door vruchten, zaden en bloesem is over het algemeen zeer seizoensgebonden en kortdurend. In principe wordt een aanvraag om een omgevingsvergunning met deze motivatie geweigerd. Alleen in extreme gevallen kan een aanvraag omgevingsvergunning gehonoreerd worden. Er dient dan aan de volgende criteria te worden voldaan:

1. genomen maatregelen (snoeien, opruimen vruchten e.d.) lossen de extreme overlast niet op;
2. jaarlijks terugkerende extreme overlast (bij veel bomen is er 1 keer per X jaar sprake van extreme hoeveelheid vruchten/zaden/bloesem, dit wordt een 'mastjaar' genoemd, dit is geen reden voor het vellen) en/of;
3. er dient een dossier te zijn waaruit blijkt dat er sprake is van jaarlijks terugkerende extreme overlast.

Overlast door allergie

Deze overlastvorm wordt meestal veroorzaakt door pollen. Overlast door pollen is bijzonder lastig aan te tonen. Wordt de allergie veroorzaakt door een nabij gelegen houtopstand of is een andere houtopstand de oorzaak? Pollen verspreiden zich door de wind erg ver (vele kilometers). Ook voor deze overlastcategorie geldt dat het maatwerk betreft. Alleen in heel extreme gevallen kan een aanvraag omgevingsvergunning gehonoreerd worden.

Overlast door op of in bomen levende organismen

Een veelvoorkomende overlastvorm van op houtopstanden levende organismen zijn bladluizen. Bladluizen veroorzaken een plakkerige substantie op ondergelegen objecten zoals auto's. Over het algemeen is dergelijke overlast kortdurend en daardoor geen reden om een houtopstand te vellen. Vaak zijn ook maatregelen mogelijk om de overlast te beperken. Onder meer door biologische bestrijding van de overlast veroorzakende organismen of het wegnemen van de voedselbron zoals rottend fruit bij wespen.

Toch kunnen er zich extreme situaties voordoen die het vellen van een houtopstand rechtvaardigen.

Er kan overlast worden ervaren door groepen vogels die met name in het broedseizoen veel geluid produceren. Ook de uitwerpselen van deze vogels kunnen overlast veroorzaken. Vogels worden door de Wet natuurbescherming beschermd. Een aanvraag omgevingsvergunning kan alleen gehonoreerd worden als maatregelen geen effect hebben en de aanvrager beschikt over een eventueel door bevoegd gezag vereiste ontheffing in kader Wet natuurbescherming.

Overlast door gebrek aan uitzicht

Het aspect gebrek aan uitzicht is meestal niet objectief te beoordelen omdat het een sterk persoonlijke ervaring is. De één waardeert een groene wand terwijl de ander juist de omgeving wil ervaren. Mogelijk is dat juist het aspect 'uitzicht' in bezwaarschriften tegen een besluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning nadrukkelijk naar voren komt. Bij het vellen van de houtopstand krijgen bewoners zicht op de (achter)buren wat gevolgen heeft voor de privacy.

Enige vorm van gebrek aan uitzicht dat wel te objectiveren valt is het gebrek aan uitzicht vanwege verkeersveiligheid. Deze vorm komt overigens nauwelijks voor.

Er zijn echter situaties denkbaar dat er toch redenen zijn voor het vellen van een houtopstand. Hierbij kan gedacht worden aan houtopstanden die erg dicht op een woning staan en die door de jaren heen een groene wand hebben gevormd. De bewoners hebben dan een groene wand op enkele meters (gemeten vanaf de kroon) van hun woning, waarbij ze soms vanaf hun balkon of uit een raam de houtopstand kunnen aanraken. In dergelijke gevallen is maatwerk nodig, bijvoorbeeld het dunnen van een bomenrij. Alleen in extreme gevallen kan dus een aanvraag omgevingsvergunning gehonoreerd worden. Overigens is er dan ook sprake van het overlastaspect lichtreductie/schaduwwerking dat wel objectief is vast te stellen.

artikel 2 lid 6

Overige overlastvormen

Er zijn overlastvormen die nooit een reden vormen voor het vellen van een houtopstand. Het gaat hierbij om:

1. Overlast door bladval: overlast door bladval is over het algemeen zeer seizoensgebonden en kortdurend. Deze vorm van overlast is door het opruimen van het blad eenvoudig op te lossen. Dit is eveneens van toepassing op vallende twijgen van bijvoorbeeld berken, afgevallen naalden van naaldbomen en lekplekken op stam of takken waaruit bijvoorbeeld hars druipt;
2. Overlast door hogere energiekosten: overlast van een houtopstand vanwege hogere energiekosten is bijzonder moeilijk aan te tonen. Er zijn meer aspecten die tot hogere energiekosten kunnen leiden. Bijvoorbeeld een slecht functionerende CV ketel, stookgedrag en slechte isolatie. Ieder huis/huishouden is uniek waardoor onderlinge vergelijking bijzonder lastig is. Wel is aantoonbaar dat bij schaduwwerking van een houtopstand de verlichting sneller aan moet. Het feit dat de verlichting eerder aan moet vinden we echter onvoldoende voor het verlenen van een omgevingsvergunning;
3. Overlast door groene aanslag: hoewel de groene aanslag objectief is vast te stellen kan de oorzaak van de groene aanslag divers zijn. Het is mogelijk dat de aanslag bijvoorbeeld wordt veroorzaakt door optrekkend grondwater of een lekkende regenwaterafvoer. De groene aanslag hoeft dus niet door de schaduwwerking van een houtopstand te worden veroorzaakt.

artikel 2 lid 7

Criterium voor het verwijderen van een houtopstand (dringende reden)

Ruimtelijke ontwikkeling

Een ruimtelijke ontwikkeling veroorzaakt een ingrijpende verandering in een gebied. Bij ruimtelijke ontwikkelingen (zowel gemeentelijke, andere overheden als dat van een projectontwikkelaar) is een vastgestelde BEA het toetsingskader.

Het college stelt zelf een BEA vast als het groenbestand door een ruimtelijke ontwikkeling afneemt, en/of als er sprake is van het vellen van een waardevolle houtopstand. Het college maakt zelf een zorgvuldige afweging tussen behoud, herplant of financiële compensatie. Een neutrale of positieve groenbalans wordt niet in het college vastgesteld, tenzij er sprake is van bovenstaande uitzonderingen.

De afdeling VTH stelt de overige BEA's vast. Door het college vastgestelde BEA's worden ter kennisname aan de raad aangeboden. Een vastgestelde BEA geldt als motivatie voor het verlenen van een omgevingsvergunning.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen (door overheden of projectontwikkelaars) komt het voor dat binnen een plangebied alle houtopstand moet wijken. Het gaat hierbij om (bos)percelen waar veel bomen en struiken staan waarbij het erg lastig is om iedere individuele houtopstand in te meten.

In een dergelijk geval is het mogelijk om een omgevingsvergunning aan te vragen voor het betreffende gebied waarbinnen de houtopstand geveld moet worden. Het totaal aantal m² te verwijderen houtopstand wordt in beeld gebracht. Door middel van een omkadering zal duidelijk gemaakt moeten worden wat de begrenzing van het gebied is zodat geen verwarring kan ontstaan welke houtopstand wel of niet onder de omgevingsvergunning valt.

Een inventarisatie van het aanwezige groen maakt deel uit van het projectvoorstel van de betreffende ruimtelijke ontwikkeling. Wanneer een (potentieel) waardevolle boom binnen het omkaderde gebied aanwezig is, moet deze apart worden vermeld.

Bouwplan

Als het bestemmingsplan bij direct bouwrecht of met een binnenplanse ontheffing van het bestemmingsplan een bouwwerk toestaat is dit een motivatie voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Hierbij wordt overigens wel door het college onderzocht (binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan) in hoeverre het bouwplan aangepast kan worden waardoor de houtopstand kan blijven staan.

Een vergunningvrij bouwwerk hoeft geen dringende reden te zijn voor het verlenen van een omgevingsvergunning.

Rendementsverlies energie-opwekkers.

Hierbij moet worden afgewogen welk duurzaamheidsbelang prevaleert: het groen of de groene energie. Een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt gehonoreerd wanneer:

1. de aanvraag om een omgevingsvergunning geen betrekking heeft op een (potentieel) waardevolle houtopstand;
2. de aanvraag om een omgevingsvergunning geen betrekking heeft op een gemeentelijke houtopstand;
3. de jaarlijkse energieopbrengst tenminste 1500 kW is;
4. het rendementsverlies veroorzaakt door een houtopstand aantoonbaar minimaal 1/3 minder is ten opzichte van de verwachte opbrengst van de energie-opwekkers zoals die geplaatst zijn. Rendementsverlies door inefficiënte plaatsing (te grote/kleine hellinghoek of zon/wind oriëntatie), modulaire schakeling (individuele schakeling van de panelen), slijtage (rendement zonnepanelen loopt per jaar iets terug) of vervuiling telt niet mee in de berekening.

Sloopmelding

Als een object gesloopt wordt, kan het voorkomen dat bomen het slopen belemmeren of bomen instabiel worden, nadat het pand gesloopt is. Hierbij wordt altijd advies gevraagd aan een deskundige.

Groot onderhoud

Soms is het noodzakelijk om een houtopstand te vellen om groot onderhoud aan bijvoorbeeld een riolering, verharding of nutsvoorziening mogelijk te maken. Het groot onderhoud geldt dan als dringende reden voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Uiteraard wordt er een uiterste inspanning geleverd om de houtopstand te handhaven. Hierbij wordt altijd advies gevraagd aan een deskundige.

artikel 2 lid 8

Toepassing van het beoordelingsformulier

Het groen in Het Hogeland wordt gewaardeerd. Bomen vormen immers een belangrijke schakel in de directe groenbeleving, verhogen de biodiversiteit en ze dragen bij aan een gezond en aantrekkelijk leefklimaat door verkoeling, CO2 opslag en het afvangen van fijnstof.

Toch kunnen er redenen zijn om een boom te kappen. Die afweging van belangen moet zorgvuldig gebeuren. Om die afweging zo objectief mogelijk uit te voeren en later te kunnen reproduceren is een belangenafwegingsformulier gemaakt, zie bijlage 1.

Basis voor de afweging vormt de door de aanvrager aangevoerde motivatie voor het kappen inclusief meegezonden stukken zoals een situatieschets en fotomateriaal die relevant zijn voor een goede beoordeling. Bij twijfel wordt aanvullende informatie opgevraagd bij de eigenaar of wordt een bezoek op locatie afgelegd.

Dit document vormt de leidraad waaraan een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen van een houtopstand (hierna: een aanvraag) wordt getoetst.

Belangenafweging

Bij het beoordelen van een aanvraag worden de status en de waarden van de boom - die zouden kunnen leiden tot een weigering - enerzijds afgewogen tegen de belangen van de aanvrager voor het vellen van de houtopstand.

Elke aanvraag vereist een eigen belangenafweging want iedere aanvraag is uniek. Dit maakt het onmogelijk om voor toekomstige aanvragers volledige zekerheid te bieden over de uitkomsten van hun aanvraag. Dit document geeft een betekenis aan de begrippen die in het belangenafwegingsformulier zijn opgenomen. Hiermee willen wij een zo compleet en helder mogelijk beeld geven van wat van de belangenafweging kan worden verwacht.

De beoordeling vindt deels plaats op basis van subjectieve waarden en deels op basis van objectieve waarden in de scoringstabellen. In gezamenlijkheid wordt vervolgens een belangenafweging gemaakt op de aanvraag.

De uitkomst van de beoordeling van de verschillende aspecten van de belangenafweging vormt een basis voor het uiteindelijke oordeel of de vergunning zal worden verleend – al dan niet onder voorschriften – of zal worden geweigerd.

Bij een dringende reden, gevaarstelling, ziekte/aantasting, dode boom, en rendementsverlies energie-opwekkers wordt het belangenafwegingsformulier **niet** toegepast.

Het belangenafwegingsformulier kan ook worden gebruikt voor een totale houtopstand. Hiermee wordt de totale overlast objectief in beeld gebracht. Overigens hoeft dit niet in te houden dat een gehele houtopstand geveld kan worden. Met bijvoorbeeld dunnen kan de overlast worden vermindert.

Het belangenafwegingsformulier kan ook worden toegepast bij een gemeentelijke houtopstand waarvan wordt aangegeven dat deze overlast veroorzaakt. Het kan hierbij gaan om een houtopstand die staat op grond die door de gemeente in bruikleen is gegeven (alleen i.c.m. een machtiging) of een houtopstand die staat op gemeentegrond en ook door de gemeente wordt onderhouden.

Mocht een houtopstand staan op gemeentelijke grond die ook door de gemeente wordt onderhouden en als de bewoner inderdaad onevenredige overlast heeft van de betreffende houtopstand dan zal de gemeente deze houtopstand,, indien vergunning is verleend, vellen. Het vellen van deze houtopstand wordt dan meegenomen in het jaarlijkse gemeentelijke kapprogramma.

artikel 4 Herplantplicht en compensatie

Het college dient nadrukkelijk te motiveren tot welke afweging zij is gekomen. Het opleggen van een herplantplicht is een kwestie van maatwerk. Uitgangspunt is kwaliteit in plaats van kwantiteit. Liever één boom op een goede standplaats dan twee bomen op een matige standplaats waardoor op termijn de groei van de boom achter blijft.

Het groenbeleidsplan geeft kaders voor de aanplant van nieuwe bomen. Een houtopstand die deel uitmaakt van een vastgestelde groen- en of bomenstructuur is, tenzij het een beheermaatregel betreft, reden voor een herplantplicht.

Ondanks het maatwerk geldt dat in principe voor iedere te vellen houtopstand een nieuwe houtopstand wordt geplant. Er zijn echter redenen om van dit principe af te wijken.

Bij onderhoudsmaatregelen zoals dunnen is het juist niet gewenst om tot herplant over te gaan. Deze onderhoudsmaatregelen worden uitgevoerd om andere bomen de kans te geven zich te ontwikkelen.

Soms is de beschikbare ruimte onvoldoende voor een houtopstand. Herplant zou zeer waarschijnlijk tot nieuwe overlast of hinder leiden.

Met erf (artikel 4. 2c) wordt bedoeld het specifieke deel van de (bedrijfs)tuin of het terrein waarin de te vellen houtopstand zich bevindt. We spreken in dit verband ook van voor- zij, of achtertuin (erf). Zie ook afbeelding bij toelichting op artikel 7. Wanneer de netto (zonder bebouwing) beschikbare ruimte waarin de geveld houtopstand zich bevindt kleiner is dan 100 m² is herplantplicht niet aan de orde.

Vorkomen moet ook worden dat door herplant op termijn een onwenselijke of nieuwe overlastsituatie kan ontstaan. Voor niet voorziene en/of kennelijk zeer onredelijk benadelende situaties kan het college afzien van de herplantplicht. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan wanneer een grote boom in een kleine tuin moet worden gekapt en fysieke herplant niet mogelijk is.

Een ander voorbeeld kan zijn dat wanneer een bouwlocatie een lange tijd niet gebruikt wordt er vervolgens spontaan bomen groeien. Dan is het niet redelijk dat daar gecompenseerd moet worden.

artikel 5 Handhaving

In het geval dat een houtopstand zonder de benodigde omgevingsvergunning is geveld, is er sprake van het illegaal vellen van een houtopstand. De eigenaar dan wel zakelijk gerechtigde van de geveld houtopstand zal alsnog een aanvraag voor een omgevingsvergunning moeten indienen, daarbij zal in principe een herplantplicht worden opgelegd. Bij deze herplantplicht wordt er vanuit gegaan dat de oorspronkelijke situatie zoveel mogelijk wordt teruggebracht.

Wanneer herplant niet mogelijk is, wordt conform artikel 6 een financiële compensatie opgelegd.

artikel 6 Financiële compensatie

De waarde van een te vellen boom is vastgesteld aan de hand van onder andere de locatie en de status van de boom. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met aanleg- en beheerkosten.

Het bedrag voor het planten van een standaard boom bedraagt € 1.800 per boom. Dit bedrag is gebaseerd op de aanplant van een boom met maataanduiding 18-20 in een groeiplaatsinrichting in een gemiddelde situatie. Dit bedrag wordt bij toekomstige wijzigingen van de Nadere regels geëvalueerd en of geïndexeerd.

Aansluitend is een compensatiefactor vastgesteld, afhankelijk van de status van de te vellen boom. Zo is het behoud van een potentieel waardevolle of waardevolle boom extra van betekenis. De locatie is hierbij niet relevant.

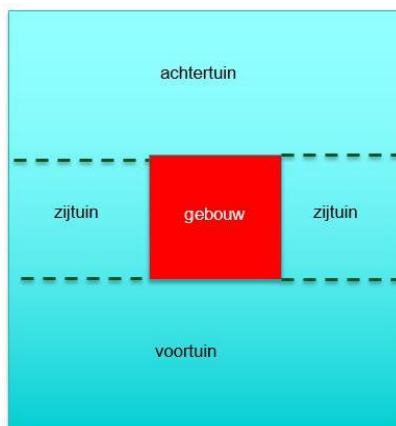
Met de extra compensatie, respectievelijk factor 2 en 4,) kunnen extra (grote) bomen worden geplant, waarmee de achteruitgang in bladmassa (deels) wordt voorkomen.

De financiële compensatie voor te vellen hakhout, bosplantsoen en heesters met een minimale oppervlakte van 100 m² en een natuurlijke groeihoogte van > 2 meter, is vastgesteld op een vast bedrag van € 54,50 per m². De m² prijs voor deze compensatie is gebaseerd op de voorbereidings- en aanplantkosten en 3 jaar onderhoud.

De vergunningverlener toetst de aanvraag en stelt het mogelijke compensatiebedrag vast.

artikel 7 Vrijstelling

Soms is de beschikbare ruimte onvoldoende voor een boom. Met tuindeel wordt in artikel 7a bedoeld het specifieke deel van de (bedrijfs)tuin of het terrein waarin de te vellen houtopstand zich bevindt. Wanneer de voor- zij of achtertuintuin, ook wel erf genoemd (zie onderstaande afbeelding), afzonderlijk een oppervlakte heeft kleiner dan 100 m² en er bovendien geen sprake is van een waardevolle boom, dan is een vergunning niet nodig.

BIJLAGE 1: Belangenafwegingsformulier

Belangenafwegingsformulier aanvraag omgevingsvergunning

Algemeen	Betreft de aanvraag meerdere bomen en wijken deze onderling sterk af in waarden, aspecten van overlast of belangen voor de aanvrager, die beoordeeld moeten worden? Zo ja, vul dan meerdere belangenafwegingformulieren in of specificeer duidelijk. Kies selectievakje welke van toepassing is en vul gevraagde gegevens in.		
zaaknummer	Z.HHL.		
naam aanvrager			
aanvrager	☐ = eigenaar	☐ =aanvrager namens eigenaar	
evt. naam (bedrijf) gemachtigde			
contactgegevens	telefoon:	e-mail:	
datum aanvraag	Klik of tik om een datum in te voeren.		
datum beoordeling	Klik of tik om een datum in te voeren.		
beoordelaar			
locatie			
kadastraal			
overleg aanvrager	☐ ja	☐ nee	resultaat:
bevoegd	☐ ja	☐ gemachtigd	☐ nee
ontvankelijk	☐ ja	☐ nee	

Urgentie		
Betreft de aanvraag een houtopstand of houtopstanden die direct moet(en) worden geveld vanwege gevaarzetting of Ziekte/aantasting? (Indien ja, dan geen belangenafweging)	☐ ja	☐ nee

Dringende reden		
(Indien ja, dan geen belangenafweging)	☐ ja	☐ nee

Aanvraag betreft individuele bomen		☐ ja ☐ nee		
Nederlandse en wetenschappelijke naam	nr	aan tal	Ø cm	bijzonderheden
Kies een item.				
Kies een item.				
Kies een item.				
Kies een item.				
Kies een item.				

Aanvraag betreft beplantingsvak		☐ ja ☐ nee	
hoofdsoort(en)	M²	omschrijving en bijzonderheden	
waarde	kies 1 optie per regel		score

art. 2.2 Nadere regels					
onderdeel groenstructuur;	☐ hoofdstructuur	☐ nevenstructuur		☐ n.v.t.	Kies een item.
leefbaarheid: ecologisch belang	☐ essentieel belang	☐ gemiddeld belang		☐ geen belang	Kies een item.
leefbaarheid: belang woonomgeving	☐ essentieel belang	☐ gemiddeld belang		☐ geen belang	Kies een item.
beeldbepalende waarde;	☐ goed zichtbaar vanaf openbare weg (>50%)	☐ deels zichtbaar vanaf openbare weg (20-50%)		☐ (bijna) niet zichtbaar (<20%)	Kies een item.
waardevol;	☐ ja	☐ potentieel waardevol		☐ nee	Kies een item.
zeldzaamheid	☐ zeer zeldzaam	☐ vrij zeldzaam	☐ vrij algemeen	☐ zeer algemeen	Kies een item.

kwaliteit (levensverwachting) art. 2.3 Nadere regels	kies 1 optie	score
Goed, > 15 jaar	☐	Kies een item.
voldoende, 10-15 jaar	☐	Kies een item.
matig, 5-10 jaar	☐	Kies een item.
slecht, < 5 jaar	☐	Kies een item.
dood	☐	Kies een item.

overlast art. 2.4 Nadere regels	kies 1 optie per regel				score
afstand tot object	☐ > 10 M	☐ 5 tot 10 M	☐ 2 tot 5 M	☐ < 2 M	Kies een item.
schaduw overlast	☐ n.v.t.	☐ standplaats t.o.v. object N,NNO,O,ZO	☐ standplaats t.o.v. object Z,ZW,W,NW		Kies een item.
tijdsduur schaduw overlast	☐ n.v.t.	☐ seizoensgebonden	☐ gehele jaar		Kies een item.
uren schaduw overlast per dag	☐ < 2 uur	☐ 2 tot 5 uur	☐ 5 tot 10 uur	☐ > 10 uur	Kies een item.
deel bedekking tuin door boomkroon	☐ < 10%	☐ 10 tot 50%	☐ > 50%		Kies een item.
schade door boomwortels.	☐ n.v.t.	☐ herstelbaar	☐ niet herstelbaar		Kies een item.

uitzonderlijke overlast art. 2.5 Nadere regels	Betreft maatwerk: geen scores!		
overlast door vruchten/zaden/bloesem	☐ n.v.t. of maatregelen mogelijk	☐ maatregelen vormen onvoldoende oplossing	☐ aantoonbaar jaarlijks herhaalde overlast
overlast door allergie	☐ n.v.t.	☐ ja, doktersverklaring overlegd	☐ ja, geen doktersverklaring overlegd
overlast door op / in bomen levende organismen	☐ n.v.t. of maatregelen mogelijk	☐ ja, seizoensgebonden	☐ gehele jaar

argumenten aanvrager	aanvullende argumenten beoordelaar

Afweging en advies			
totaal score belang behoud art. 2.2 en 2.3 Nadere regels			
totaal score belang verwijderen, art. 2.4 Nadere regels			
Alternatieven mogelijk?	☐ Ja.:	namelijk:	☐ nee
herplant mogelijk?	☐ ja	☐ nee	☐ deels
herplantplicht art. 4 Nadere regels	☐ ja	☐ nee	
voorwaarden herplantplicht	soort boom en / of beplanting		maat
aanvullende voorwaarden herplant			☐ n.v.t.
financiële compensatie art. 5 en 6 Nadere regels	☐ ja	☐ nee	☐ n.v.t.
toewijzen kapvergunning	☐ ja	☐ nee	☐ deels
toelichting			

BIJLAGE 2: Scoretabel

Scoretabel

Houtopstand waarde			score
art. 2.2	groenstructuur	houtopstand is onderdeel hoofdgroenstructuur	15
		houtopstand is onderdeel nevangroenstructuur	10
		houtopstand is geen onderdeel groenstructuur	0
art. 2.2	leefbaarheid: ecologisch belang	Essentieel belang	15
		gemiddeld belang	10
		geen belang	0
	leefbaarheid: belang woonomgeving	Essentieel belang	15
		gemiddeld belang	10
		geen belang.	0
art. 2.2	beeldbepalende waarde	goed zichtbaar vanaf openbare ruimte	10
		deels zichtbaar vanaf openbare ruimte	5
		(bijna) niet zichtbaar vanaf openbare ruimte	0
art. 2.2	waardevol	waardevolle boom	30
		potentieel waardevolle boom	15
		n.v.t.	0
art. 2.2	zeldzaamheid	zeer zeldzaam	15
		vrij zeldzaam	10
		vrij algemeen of zeer algemeen	0
art. 2.3	kwaliteit	goed	20
		voldoende	10
		matig	5
		slecht	0
		dood	-120
maximale score criterium houtopstand waarde			120

Houtopstand overlast			score
art. 2.4	afstand tot object	meer dan 10 M	0
		5 tot 10 M	5
		2 tot 5 M	10
		minder dan 2 M	20
	schaduw overlast	geen overlast	0
		standplaats t.o.v. object N,NNO,O,ZO	10
		standplaats t.o.v. object Z,ZW,W,NW	20
	tijdsduur schaduw overlast	geen overlast	0
		seizoensgebonden	10

		gehele jaar	20
	uren schaduw overlast per dag	minder dan 2 uur	0
		2 tot 5 uur	5
		5 tot 10 uur	10
		meer dan 10 uur	20
	deel tuin bedekt door boomkroon	minder dan 10%	0
		10 tot 50%	10
		meer dan 50%	20
	schade door boomwortels.	schade niet te herstellen door maatregelen	20
		schade is herstelbaar of n.v.t.	0
	maximale score criterium overlast houtopstand		120